

BUDAPESTA
 3 Februarie st. v
 Dumineca 15 Februarie st. n.

Va esi joi'a si duminică.
 Redacțiunea: *Strada*
arborelui verde nr. 13.

Nr. 10.

ANUL XVI.
1880.

Prețul pe unu anu 10 fl.
 Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
 anu 2 fl. 70 cr.
 Pentru Români'a 2 galbeni

Barbu Strimbu în Evropa.

— Romanu originalu cu ilustrațiuni. —

(Urmare.)

John nu respuse nimica, ci se adânci în cugete, privind serios înaintea sa.

— Dar ce ti-i? — îl întrebă Rinaldo. În locu de a te bucurá, cá ti-am adusu parole, de odata devenisi posomoritu. Dóra nu-ti convine faptul meu?

— Nu dieu.

— Pentru ce?

— Pentru cá prin acesta ni-ai pregatitu o situațiune fórte periculósa. În tíer'a acésta necunoscuta,

spriginul nostru celu mai puternicu avea sè fia Barbu; dar iéta prin nesocotintí'a ta, P'ai facutu dusí-manul nostru, i-ai aprinsu mání'a si-l silesci la res-bunare!

— Asi! Dar el nici ideia nu are, cá am fost eu acela care m'am înfaçisiatu în numele lui la logodnic'a sa. El nu m'a vedíutu.

La acésta asigurare si John parù a se linisceí în câtva, apoi uitându tóte, întrebá:

— Si adusu-ai multe parole?

— Tocmai câte ni trebuiescu pe o luna.

— Bravo!

— O mía de galbeni.

El i sarutá mán'a cu respectu, dar ea aretându spre curtea boierésca, îl întrepruse rece . . .

— Bravissimo! Tu esti unu omu genialu.
 — Numai unu modestu învetiacelu al teu.
 — Multiam de complimentu! Dar acuma ce sè facemu?

— Ceea ce amu facutu si pân'acuma. Sè ne cautâmu ocașiune d'a puté pili pe cineva.

— Bine, bine! Dar déca nu vom gasi pe nimeni?

— Ah! ce socoti? Tiér'a acést'a este unu Canan pentru noi si pentru altii de panur'a nóstra. Eu nu me ducu de-aice în veci!

— Dar déca poliți'a va dá de afacerile nóstre!

— Hahaha! Amu scapatu din ghiarele poliției americane, englese si franceze, si tu te temi de poliți'a moldovéna? Fii liniscitu, noi putemu sè facemu aice ce ne place, căci nimene nu va conturbá placerile nóstre.

— Totusi trebuie sè fimu precauti.

— Ast'a apartine ție, eu voiu lucrá, tu vei fi sentinel'a pazitóre. Primesci?

— Primescu, dar nu cugetá, cà rolul meu va fi mai usóru decát al teu, căci de multe ori unde nici nu visámu, acolo se afla pericolul mai aprópe.

— Dar scii cà te-ai schimbatu cu totul?! Te admiru, dar nu întielegu ce a produsu acésta mare schimbare asupra ta.

— Ti-o voiu esplicá pe scurtu! Aséra eșindu la preumblare, tocmai sosí post'a. Curiosu, de-a vedé ce fel de ómeni caletorescu prin tiér'a acést'a, me apropiái de trasura. Aruncaí o privire grabnica în laintrul ei. Dar ce gróznica îmi fu suprinderea?!

— Ai zaritu pe cutare creditoru dela Paris?

— Ba. O persóna mai periculósa.

— Dar nu me spariá! Dóra . . .

— Nu vei ghici, însedar te vei opintí. Ti-oiu spune-o dara eu. În trasur'a postei siedeá lordul Montpeare cu fiic'a sa si cu oficierul Zorcoff.

— Paf! Dar acestia ce cauta p'aice?

— Acésta întrebare mi-am pus'o si eu. Deci, voindu a me luminá, cá astfel sè potu fi gata la ori ce eventualitate, grabii sè-mi iau informațiuni sigure. Zariudu aceste persóne în trasura, observai pe capra si unu servitoru în livré. Nu-mi trebuí multa invențiune, cá sè ghicescu, cà servitorul acela este al lor. E bine, îmi díceam apoi, acést'a va fi individul dela care voiu puté sè affu caus'a caletoriei lor prin acésta tíera.

— Fórte corectu!

— Spre norocirea mea, dènsii remasera pe nópte în tégusóruul acesta, căci în padurea din apropiare întretinându-se multi talhari, post'a nu trecé p'acolo decát díu'a.

— Este bine sè scimu si acést'a. Cine scie ce ne va foloá odata!

— Bine, îndata ce se facu séra, me dusei la hanul postei, si me mestecai între ceialalti ómeni cari petreceau acolo lângá pocale. Zarii pe servitorul meu, carele obositu de drumu, siedeá liniscitu la unu cornu de mésa. Ocupai locu lângá dènsul si începui sè vorbescu cu el englezesce. Bucurí'a lui fu mare, când audí în stráinetate limb'a sa. I spusei, cà sîm unu negustoru venitu sè-mi cumperu boi. Pe scurtu facuram un cunóscintia, si-l întrebai, de unde vinu si pâna unde se ducu?

— În fine! . . .

— El îmi spuse apoi, cà lordul cu fiic'a sa si ginere-seu vinu dela Constantinopolu, unde acestu din urma este aplicatu cá atașiatu militaru la ambasad'a rusésca, si cà acuma se rentorcu la Londra, unde au

sè petréca vr'o dóue luni. Affându acésta, me convinsei, cà trecerea lordului p'aice n'are nici o legatura cu urmarirea nóstra, deci vinii acasa usóratu. Cu tóte aceste ínse trebuie sè bagámu bine de séma ce facemu, si sè nu ne aretámu p'afara pâna ce dènsii vor fi p'aice.

— Dar nu s'a dusu ínca? Pentru ce n'au plecatu asta-minétia? Atunce nu s'aru fi pututu teme de talhari.

— N'au plecatu, pentru cà baiatul parchiei tinere s'a bolnavitu si medicul a svatuítu sè remána locului, căci ból'a e periculósa.

— De siguru o fi mirosindu dl doctor, cà are sè se aștepte la vr'unu onoraru stralucitu. Se pare cà medicii pretotu-indene sînt de-o potrivá.

— Astadi eșindu putîntel la strada, am si zaritu pe lordul. Dar spre norocirea mea, dènsul erá de parte, si asiá nu m'a cunoscutu, iéra eu m'am retrasu iute.

— Curiósa suprindere îmi facusi cu istori'a acésta, — díse Rinaldo. Dar nu te neliniscí multu, planul meu e deja gata, ínca la nópte vom plecá d'aice.

— Unde vom merge?

— Sè 'ntèlnimu pe Horaçe. Avemu mare trebuintia de el, căci dènsul tîne în ghiare pe Barbu. Toti trei trebuie sè lucrámu dimpreuna, de cumva voimu sè ni câștigámu parale.

— Si care este planul teu?

— Sè îndemnámu pe parintele lui Barbu, cá acela sè silésca pe fiul seu a ocupá unu postu de frunte. Si când Barbu, pe temeíul testimoniului dela Paris, il va fi ocupatu, sè-l amenintiamu, cà vom tradá falsitatea aceluí testimoni, de cumva nu ne va plati o suma ficsata de noi. Barbu pe atunce casatoritu si ajunsu la posițiune nalta, va sacrificá bucurosi ori ce suma de bani, numai sè scape de rușine.

— Dar ai uitatu, cà Horaçe, càruia tocmai tu i spusesi, cà Barbu nici decát n'a voitu sè-i tramita la Paris paralele promise, de atunce s'o fi întèlnitu cu Barbu si de siguru va fi scosu si triplu sum'a ce avea sè capete mai de multu; prin urmare, dènsul nu ni va fi tovarasiu la acésta nóua stórcere de bani.

— Se vede, cà nu cunosci de ajunsu pe Horaçe. Dènsul ar fi gata sè tradeze si pe tata-seu — pentru bani. Ori a capetatu bani, ori ba, pentru o resplata buna, va jurá ce-i vei dictá.

— Ai dreptate! Nu sciu ce-i cu mine, dar de când me affu în tiér'a acést'a, m'am facutu si eu asiá de omenia . . .

— Încât vrei sè te asigurí în tóta privintia cum vei puté însielá si jefuí mai bine pe bunul teu amicu Barbu. Hahaha! . . . Dar sè nu perdemu timpul însedar, ci sè ne pregatimu de cale!

Si dupa aceste vorbe John si Rinaldo întrara în locuintia celuí d'ântâiu, unde facura tóte pregatirile de caletoria . . .

Într'aceste Barbu, carele nici nu visá de uneltirile tiesute în contra lui în departe, se feriá numai de pericolul ce-l amintia din apropiare.

Fíindu siguru, cà Almadina se afla într'unu satu cu Florica, el se așteptá în totu momentul cá dorul ei de resbunare sè erumpa si sè tresnésca asupra lui compromisiunea cea mai neplacuta.

Se 'ntielege dara cá grabi a luá tóte mesurile spre a puté evitá acésta mare neplacere. Acesta a fost motivul rentórcerii sale, acést'a l'a preocupatu în totu momentul.

Mai nainte de tóte trebuí sè affe, cà unde siede

Almadina, cá astfel sè póta începe negociațiunile cu dên's'a.

El erá de parerea, cá ea se va multãmí si cu o recompensa de bani, si astfel, déca i va aruncá o suma óre-care, ea se va retrage bucuros. Se 'ntielege, cá dên-sul erá gata de ori ce sacrificiu, numai sè póta odata fi în línisee.

Numai decát si aflá locuinti'a ei, si Barbu tramise la dên's'a pe verul seu mai mare, care asemenea se rentórse cu el la Pomesci, cá s'o invite la o convorbire.

Tinerul merse la Almadina, care se aflá tocmai în gradin'a de pe malul Dunarei, preumblându-se pe pagistea verde.

El i sarutá mân'a cu respectu, dar ea aretându spre curtea boierésca, îl întrerupse rece :

— Vii de acolo ?

— Da.

— Te-a tramisu Barbu ?

— Da.

— Hah ! ticalosul !

Tinerul audîndu vorbindu-se cu atâta lipsa de respectu despre verul seu, se mirá, si facú unu pasiú înderetu spre a protestá.

Înse ea îl prevení :

— Îndesiertu protestezi ! Eu îl cunoscú mai bine, decát dta, cáci eu am fost . . . Hah ! ticalosul !

— Dar, cocóna, — își luá în fine curagiú tinerul, — Barbu nu merita acésta apostrofare. El m'a tramisu aice, cáci vré sè vorbésca cu dta.

(Va urmá.)

De când l'am perdutu !

nim'a mea e 'n durere
Si nu potú sperá mai multu
Bucuriá si placere,
De când sciú cá l'am perdutu.

De atuncea pentru mine
Tóte 'n lume s'au schimbatu,
Dílele mele senine
În o cétia s'au 'mbracatu.

Duce-m'asíu departe 'n lume,
Fára a me mai oprí,
Totu prin locuri fára nume
Asíu voi a ratací.

Duce-m'asíu nu mai sciú unde,
Dóra potú sè uitu mereu
Dorul care me petrunde
Si m'apésa-atát de greu,

Dar în dar, cáci ori si unde
Eu nu potú, nu-l potú uitá,
Dorul în sinu mi s'ascunde
Si totu simtu puterea sa.

ELISA.

Locuitorii gurei nóstre.

Întrebuintiarea microscopului a adusu descoperirea unei nenumerate cantitati de fiintie imponderabile

cari traiescu, crescú si se înmultíescu cu o rapedițiune si o fecunditate extraordinara.

Aceste animale, cea mai mare parte invisibile, au deprinderile si obiceiurile lor speciale în raportu cu formele distincte ce caracteriza fia-care familia.

Astfel, esista unu numeru infinitu de fiintie microscopice cari se mișca, fia în organismul nostru, fia afara, si se nutrescu din substantiele ce compunu lumea nóstra.

Pentru a-si face cineva o ideia esacta despre numerul acestor animacule, n'are de cât sè studieze gur'a nóstra.

Omú e cuprinsu de mirare la vederea feluritelor specii de vegetale si de animale cari si-au alesu cá locu de siedere diferitele organe ale aparatului bucalu.

Parasitii cei mai numerosi sînt microfittii, vegetalu din famili'a algei si a ciupercilor.

Esaminata cu microscopul, gur'a nóstra presinta aspectul unui câmpu întinsu, acoperitu cu felurite vegetatiuni, în mijlocul càruia legiuni de animale cauta medíele lor de subsistentia.

Progresele sciintiei, inventiunea unor instrumente perfecționate, nu mai lasa nici o îndoiéla asupra tainei lor naturei.

Precum omú se hranesce cu carne si cu produsele paméntului si ale mării, el la rëndul seu servesce la întretinerea si la conservarea unei multimi de animale microscopice. Astfel, în universu, totu ce traiesce, concurge la armoni'a generala a creatiunii.

Cu tóte aceste presinti'a parasitelor în organismul nostru are efecte desastrose. Lor le datorámú numeroasele bóle de cari suferimú. Lor trebuie atribuite afectiunile organelor mestecării, din nenorocire atát de frecvente.

Înse, óre-cari îngrigiri, adoptarea regulilor igienei, curatiéni'a, sînt destul pentru a ne scapá de aceste infirmitati atát de superátore.

Se vinde, în adevér, unu mare numeru de preparatiuni reputate infalibile în contra durerii de dinti, séu pentru a întretiné curatiéni'a gurei. Cea mai mare parte, séu nu producu nici unu efectú, séu facu mai multu reu de cât bine.

Vom recomandá, în acésta privinti'a, o preparatiune al càreia efectú nu póte fi îndoiosu pentru distrugerea parasitilor gurei, pentru întretinerea curatiéniei si pentru a pune capetu actiunii corosive a corpurilor straine.

Luati trei litre de romu, în care veti pune 15 grame de quinquina, 10 grame de sulfu (puciósá) în prafu si 10 grame de reșina de smirna. Dupa trei díle, veti strecurá romul printr'unu tulpánu si-l veti pastrá într'o sticla bine închisa.

Întrebuintiarea sa e fórte usióra. Ve spelati în gura, în fia-care diminéti'a, cu unu paharu de apa în care veti fi pusu o linguriti'a din preparatiunea de mai sus.

Pentru a pastrá dintii albi, recomandámú întrebuintiarea unui prafu astfel compusu :

Prafu de carbuni vegetali . . .	30 grame
Camforu pulverisatu	4 „
Sulfatu de magnesia	40 „

Acestu prafu se întrebuintiéza diminéti'a si sér'a.

(„Románul“ dupa „La Croix Rouge“.)

Dr. BRUNETTI.

S A L O N U :

Calindarul septemănei.

Dzi'ă sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor si serbatorile.	Sorele resare	Sorele apune
Dumineca	3	15	S. si drept. Simeon.	6 57	5 3
Luni	4	16	Parintele Isidor.	6 56	5 4
Marti	5	17	Marti'ă Agatiă	6 54	5 6
Mercuri	6	18	Cuv. Par. Vucolu Ep.	6 52	5 8
Joi	7	19	Parintele Parteniu.	6 50	5 10
Vineri	8	20	M. Mart. Teodor St.	6 48	5 12
Sambeta	9	21	Martirul Nicifor.	6 46	5 15

Caransebesiu.

(Limb'a poporului, institutul pedagogicu-teologicu, Caransebesiul, necesitatea unei reuniuni de dame.)

— 6 februarie.

Granitieriul când pornesc
La resboiu, la batalia,
Pórta arm'a barbatesce,
O pórtă cu vitejia.

Si când se rentórece-acasa,
La caminul parintiescu.
Prinde plugul, si nu lasa
De paméntul stramosiescu.

Îmi spuni, că împartășiri din viéti'a sociala de pe aici, vi sânt bine venite; atuncia, primesce, onorata redactiune, cele mai sincere multamiri, din parte-ne, căci te interesă si de unu cornuletiu de tíera, care numai de eri — alalta-eri a devenitu — precum arata scandalul defraudărilor la comitatu — spre nefericirea lui, sub administratiunea civila, în care înse traiesce unu poporu cu inim'a si cu virtutile stramosiéi nóstre Roma.

Istoriografi ostili románismului sè studieze istori'a acestui poporu románu militantu, sè petróca numai câtva timpu pe la caminele lui, apoi în viitoriu se vor feri de falsificări în descrierea poporului románu.

Observu aici, a nu mi se computá aceste rënduri cá unu feliu de „oratio pro domo“, căci eu sôm de parte de caminul parintilor mei.

La primul contactu cu poporul de pe aici, bate la ochi multele vorbe si deseles expresiuni germáne, întrebuintiate în limb'a poporului, cari vorbe, tocmite si formate dupa fonetic'a limbei románe, perdu faci'a lor originala si iau o forma atât de curiósa si posomoríta, încât numai cu mare greutate le afli botezul si însemnatatea lor originala. Si déca numai o umbra de scepticismu íti trece peste faci'a, despre originalitatea lui, atuncia, batându-se în peptu si luându positura militara, raspunde granitieriul cu mândria: „Eu mi-su Románu si granitieriu“, ce-mi revóca în memoria acele superbe cuvinte romane: „Ego sum civis romanus“. Si are dreptate granitieriul! Chipul si asemenarea sa timbréza pe nepotul lui Traianu!

Cu unu calculu admirabilu, a prevedíntu marele mitropolitu Siaguna necesitatea înfiintării unei episcopii în Banatu si însemnatatea ei pentru conservarea elementului románu, carele, în cele lumesci sub administratiunea militara, în cele bisericesci sub ierarhi'a sërba, stá cá între Scylla si Carybd, si carele în decursul timpului si la nisuintiele moderne proselitice, ar fi cadíutu préda unuia séu altuia. Dovéda, serbificarea multor nume románe.

Pe când mai 'nainte preotii nostri se pregatiau pentru chiamarea lor prin seminariile sërbe, nu în favorul desvóltării elementului románu, astadi s'a schimbatu fói'a. Institutul pedagogicu-teologicu, sub conducerea strictului si eruditului protosincelu PP. SS. Musta, spriginitu si ajutatu de profesori pregatiti pentru carier'a lor pe la universitátile germáne, este focariul din care se resfira razele culturai, luminarei si a renviării nátionale, pâna în cele mai perdue si uitate unghiuletie ale resuffării románe.

În acestu institutu, asculta viitoriu pastoru sufletescu, tâlcul evangheliilor; aici sugé pedagogul doctrinele chiamării sale, în limb'a maicei sale, si înzestrati cu sciintie ca albin'a, se ivescu între poporul dela tíera, propoveduindu lumin'a adeverului, cultivându si desvóltându limb'a în care s'au nascutu.

Sè me pardoneze cetitórele, déca le-am obositu cu o escursiune pe la institutul nostru, înse acesta are motivul seu, căci — pe când în cercurile militare si civile ale fostilor granitieri románi, limb'a germána e tare la moda, ba ici si colea si preponderanta — cá remașitia din timpurile militarismului germánu — audí în amintitul institutu si în conversare cu profesorii lui numai limb'a natala a unui Alesandri; si productiunile atât literarie, cât si în cântări si musica ale acelu institutu, sânt îmbrășiate cu cea mai víua placere din partea tuturor.

De alta parte, de si fostii nostri granitieri vorbescu, scriu si cetescu multu nemtíesce, cá urmare naturala a educațiunii germáne, totusi în punctul náționalu sânt puri si necorupti, cu caracteru militaru si cu vânjia stramosiésca. Dovéda la acésta, procederea energica a unui Doda, a unui Brancovicu faci'a cu abuserile unor ampoiati straini dela comitatu, cari au privitu acestu comitatu devenitu sub administratiunea civila cá unu Eldorado bine venitu scopurilor lor mârșave.

Da! au fost la înnalțimea chiamării lor granitieri nostri, si iritati de atâte abuseri, au scuturatu ce leii cómele lor si — scleratul îngâmfatu se îngropă în abisul pecatelor lui. Precum au sciutu granitieri nostri a-si aperi patri'a lor, asiá sciú aperi si drepturile lor, asiá sciú cultivá înse si artele pacci.

Caransebesiul este unu orasiu eminanminte románescu, unde pe lângă ampoiati si oficieri cei multi granitieri, sânt multi comercianti románi, între cari, avutele familie Brancovicu, Petia, Baiasiu etc. ocupa primul locu între plutocrati'a locala, si cari toti sânt inspirati de caus'a nátionala.

Damele crescute bine si dupa recerintiele culturai si salonului modernu — cu o nuança prevalenta germána — darnice si entusiasmata pentru totu ce e románu.

Tóte aceste însușiri nobile ale secsului nostru frumosu, aru aflá corón'a lor în ajutorul si educațiunea secsului femeiescu, lipsitu de mijlóce, în pregatirea lui pentru multele chiamări ale vietii practice. În cele mai multe orasié europene luându femeile ênsesi inițiativ'a, au produsu rezultate frumoșe si laudabile.

Acestu esemplu l'au urmaritu si damele románe în cele mai multe orasié, si sciú orasié, unde damele románe, de ambele confesiuni, lucra în armonia frumósa spre scopul celu maretiu.

Aicea avemu o cununa frumósa de dame, culte, bine crescute, avute si inspirate de unu zelu náționalu, dara lipsesce o reuniune pentru educațiunea secsului femeiescu si ajutorarea celor lipsite din el. O consultare prealabila, o adunare generala si fipsarea statutelor. Înfiintarea fondului s'ar efeptu prin tacsele

membrelor, prin venituri încurse dela petreceri arangiate, si alte ofrande, si sîm convinsu, că fia-care ar depune cu bucuria obolul seu pe altariul unui scopu asiá de nobilu; afara de aceea si fondurile granitieresci aru spriginí materialminte reuniunea.

Deci, facemu prin acésta apelu la simtiul nobilu si filantropicu al damelor din Caransebesiu si împrejururu!

Precum astu din isvoru siguru, si la noi se arangicea o petrecere în favorul Românilor inundati din Transilvania.

Atuncia la revedere!

M. V.

Balul „Societății de patinatu“ in Hatieg.

— 9 februarie.

Domnule Redactoru! Nutrindu firm'a sperantia, că veti dá locu rëndurilor mele presinte în „Salonul“ pretiutei foi „Familia“, îmi iau libertate a ve relatá despre balul asiá numitei „Societăti de patinatu“, arangiatu în 7 fauru st. n. a. c. si al cărui resultatu materialu a fost peste tóta așteptarea unul din cele mai multiamitóre.

Erá o placere a privi pe la órele 9 publicul compusu din elita inteligintiei române si straine din locu si giuru, care erá deja adunata în simpl'a, dar cu bunu gustu decorata sala a otelului „Mielul de auru“. Aice erá o cumna din cele mai dragalasie fintie, cari preumblându-se bratiu de bratiu cu junii români, așteptau cu mare împaciintia momentul, când music'a i va invitá la dantiu.

Acelu momentu sosi. Music'a suná. Dantiul începe.

Eram farmecati când priviam cum atâte june romancutie, frumoșe si placute că nesce ângeri inocenti, conduse de bratiile bravilor cavaleri români, sburau pe luciul padimentu al salonului de dantiu în cercurile unui valsu fantasticu.

Dintre jocurile naționale s'a dantiatu cu multa grația si animositate numai „Hatiegana“, căci „Romana“ — acestu frumosu si elegantu jocu de salonu — de asta-data nu si-a pututu formá colóne.

Cu bucuria constat, că toaletele damelor erau simple, înse de unu gustu esemplaru; colorile rosa, albu, rosíu (bordeaux), cenușiu deschisu si galbenu au predomnit.

Dara care a fost regin'a acestui balu? îmi vine a crede cumca amabilele cetitóre abia vor așteptá a le spune; o pré grea sarcina acésta pentru mine, căci din o ghirlanda splendida compusa numai din flori nobile, si frumseti rare, nu se póte face distingere; un'a a escelatu prin frumsetie, alt'a prin elegantia, alt'a prin desteritate în dantiu si iera alt'a prin gustu la alegerea toaletei. Totusi fia-mi permis a relatá simplu, că în frumos'a cununa de dame si damicele, ce au participatu si decoratu cu presintia lor acestu balu, cá totu atâte regine, au figuratu: Dómele: Susana Ratiu, Maria Ciuciu, Ana Munteanu, Lucreția Borha, Mina Ratiu, Sofia Peovicu, Susana Ivaseu, Fira Fagarasiu si Fira Serafin; ier dintre domnișóre: Eugenia Munteanu, Fira Balasiu, Maria si Elena Ciuciu, si Maria Nandra.

În fine mai observu, că venitul curatu al acestei petreceri, este destinat pentru fondul acestei societati.

Nu voiú sè încheiu micul meu raportu, pâna nu amintescu si de unu evenimentu cu acésta ocașiune, si adeca acestu balu arangându-se în aliantia cu magiarii, sala s'a decoratu cu tricolorile ambelor națiuni;

densii împedecându-se pâna si de trei-colorile inocente, voiau cu tóta forti'a a delaturá tricolorul românu, dar n'au reesitu, căci dupa desbateri vehemente, români cá totu-de-una si de asta-data au reesitu cá învingatori, si tricolorul românu serviá de una dintre cele mai frumoșe decorațiuni în acea séra.

Altecum balul fu fórtu animatu si decurse în ordinea cea mai buna pâna deminétia la 6 óre, când publicul începú a se departá, ducédu cu sine suveniru unei nopti placute.

I . . . s.

Balu la Beiusu.

— 9 februarie.

Multu stimat dnule Redactoru!

Îmi tînu de prim'a datorintia de a-mi împlini promisiunea facuta, adeca de a ve încunoscintia despre reușirea balului arangiatu aice în sér'a de 7 febr. în favórea bisericelor gr. or. si reform. din locu.

În sér'a multu dorita de 7 febr., în sala ospetariei opidane, unde fu arangiatu balul, la timpul precisu se presentá unu publicu asiá de numerosu, cá si care nu adese-ori se póte vedé în tînuturile locuite de naționalități diverse, luându parte mai toti invitatii, în cât sala destul de spaciósa nu-i cuprindea pe toti.

Pe lânga tóte că din caus'a multimei îmbuldiel'a erá cam mare, dar cu toti ne-amu petrecutu destul de bine pâna la deminétia, când toti s'a departatu ducédu cu sine cele mai placute suveniri.

Eu înse care nu iubescu jocul, me trasei la o parte, de unde privindu peste cele vre-o 60 parecii ce dantiu Quadrille, îmi notifica dintre multele grațioșe dame si damicele pe urmatórele: dómele, E. Benedek, C. Simai, A. Papp (protopopés'a), E. Zaica, E. Papp, Kumer, Nerpsz, Eder, Klein, — si dsiórele: T. Lesianu, A. Zsigmond, I. Benedek, R. Eder, E. Popescu, R. Lazaru, P. Guttman, sororile Jánosy, R. Caba, în fine grațioșele si multu farmecatórele dsióre Rozalia Nagy (din Budapesta) si Antitia Papp, cari au escelatu atât prin toalete-le splendide, cât si prin rar'a lor frumsetia.

În cât privește ordinea jocurilor, s'a compusu bine, înse, durere, căci „Romana“, unul dintre cele mai splendide jocuri, a lipsitu.

Cât a fost venitul curatu? Nu sciu; dar audu, că s'au încassatu cam la 300 fl.

Deie Dumnedieu cá si cu alta ocașiune sè se arangeze unele ca aceste petreceri, cá si cari în orasielul nostru abia se întempla odata în unu deceniu.

Cor. ord.

P u n c i u.

Elena: Întipuieste-ti, draga! Aséra mam'a si-a trasu unu dinte, si tóta nóptea n'a pututu dormi de durere!

Maria: Ce slaba natura are mama-ta! Mam'a mea în tóte serile își scóte toti dintii, si totusi nici odata nu plânge!

*

Caprarul: De ce plângi, baete? Asiá de tare te temi de vietia militara?

Recrutul: Împacatu-m'am eu cu tóte, numai hran'a...

Caprarul: Hran'a! Aceea e mai — putina!

*

— Ce magariu te-a rasu adi?

— Totu-de-una me radu eu ênsumi.

*

Profesorul de fizica își examinează învețiaceii, și întreabă între altele, ce însușire are caldura și frigul?

— Frigul contrage, caldura estinde, — răspunde unul.

— Spune-mi un exemplu! — dăse profesorul.

— Iernă dălele sânt mai scurte, veră mai lungi.

Cronică a lumii.

Dietă a ținută la 9 febr. o ședință scurtă, în care ședințele s'au amân timer până la 20 febr., când va începe desbaterea bugetului. Acestă pauză de diece dăle, care se țin e totu-de-una înainte de desbaterea bugetului, va servi deputatilor spre a face studiile necesare. Totu în acestă ședință șiedintele a anunțiatu, că deputatii Kanut Kende și Ales. Dárday, și-a depusu postul că comisari guvernamentali. Notarul casei magnatilor a adusu nunciul despre primirea legii pentru administrațiunea Bosniei și Hertiegovinei, care acuma se va susține pentru sancționare. Raportorul comisiei financiare, Ales. Hegedüs, a subșternutu raportul asupra bugetului anului curentu. S'a pusu la ordinea dălei pe diu'a sus amintita. Se dăce, că și în cas'a magnatilor se formăza opozițiune; br. Senyey, chiamatu în fruntea aceleia, a răspunsu, că dănsul numai că deputatu se va rentorce în legislativa, de cumva se va rentorce. Deputatul Füzesséry, care a fost alesu în cercul vacantu dupa retragerea lui Senyey, a muritu. Archiepiscopul Samassa a fost primitu cu mari ovațiuni, rentorcându-se la scaunul seu din Agria, pentru cuvântarea opozițională ținută în cas'a magnatilor. Tribunalul a cerutu casei magnatilor estradarea baronului Isidor Majthényi pentru duelul seu cu Verhovay.

Delegațiunea ungara a redeschis ședințele sale la Viena în 10 l. c. sub șiedințul cardinalului archiepiscopu Haynald. Delegațiunea austriacă a trimisu nunciul relativu la decisiunile delegațiunii ungare. S'a datu comisiei de șapte, spre a referă despre eventualele diferinție, desbaterile aceste vor dură cam până vineri. Delegațiunea ungara e gata a face concesione în privința sumei de 100,000 fl. pentru casarmă din Seghedin, stărșa de către delegațiunea austriacă.

Crisa ministerială în Viena. Nu numai la noi, și în Viena este asiă dăcându în permanentă crisă ministerială. De când boemii au intratu în senatul imperialu, dreptu pretiu al intrării lor, pretindu drepturi. Asiă ei vor, că la universitatea din Praga s'e se înființeze catedre paralele și în limbă boemă. Acestă a produsu mare resensu în nemtii din Boemia, și ei au datu șimperatului unu contra-memorandu. Ministerul lui Taafé se afla în mare încurcatura.

Archiducele Albrecht a plecatu la Arco, unde va petrece unu timpu mai îndelungatu. Șcirea acestă are importanția mare, pentru că în șeptemănilor trecute s'a anunțiatu, că archiducele Albrecht va merge la Petersburg spre a represintă acolo curtea din Viena la șerbarea iubileului de 25 ani a șuirii pe tronu a țiarului. Asiă dara archiducele Albrecht nu va merge la Petersburg.

Românii din Macedoniă și Tesalia, precum relatăza „Pol. Cor.“, au adresatu ministrului de interne din Constantinopolu, Mahmud Redim pașia, unu memorandu, prin care se pretindu drepturi pentru cele 800,000 de Români cari se afla în acele provincie. Autorii dau lui Mahmud Redim și șultanolui șvatul, s'e ajutore redicarea naționalității române și emancipa-

rea aceleia de sub clerul fanariotu, prin înființare de școle și biserici românești cu preoti români. Românii eliberati de sub jugul grecescu, dăce memorandul, aru deveni șupusii cei mai credincioși ai șultanului și aru zedarnici intrigele grecesci în provinciile reclamate de greci.

Din Constantinopolu șosescu șciri, ce anunția despre miseriă cea mare din capitală Turciei. Din mai multe altele se relevăza casurile aceste: Mai multi ofițieri, neprimindu-și lăfurile, cu cari le dătoresce ștăpânirea de mai multe luni, au eșitu din armata și unii din ei s'au vedăutu pe ștradele Constantinopolului caștându-și pânea că șalahori și hamali. Nu ștă trebă mai bine nici cu municipalitatea, care n'a platitu de mai multa vreme șocietății englese pentru luminatul orașului. Șocietatea din acestă cauza a opritu gazul aeriformu și municipalitatea a arșu pe ștrada petroleu. O alta dovăda de miseriă ce domnescu prin poporu, pôte servi urmatorul faptu. La moscheea Bajazid se afla o mulțime de porumbi, pe cari mahomedanii îi țin u de șfinti. Acum înse, cu tōta considerațiunea acestă, ei au fost vênati de poporu, pentru alinarea fōmei.

Ofițieri rui în Bulgaria. Șcincele Bulgariei a înaintatu la gradul de ofițieri ai armatei bulgarești pe 1 colonelu, 7 locotenenti-coloneli, 22 de maiori, 30 de șapitanii, 53 de locotenenti și 15 sub-locotenenti. Toti acestia 149 apartănura armatei rusești.

Literatura și arti

Șciri teatrale române. Comitetul teatrelor a primitu dramă „Hatmanul Draganu“, de dnii Frideric Damé și I. Massa. Dl C. Dimitriade, vechiu artistu romănu, în șeptemănu a trecut și-a luat u adio de publicul din Bucuresci pe șenă teatrului Naționalu, jucându în piesă Capitanul Negru; în al treile actu artistul a leșinat u, și represintațiunea s'a înșrerruptu pe unu patraru de ora, apoi s'a continuatu.

Clubul ștudentilor universitari din Iasi, dōrindu a șpori fondul șocietății lor, au luat u decisiunea de a da în curēnd o represintațiune teatrală cu concursul binevoitoru al drelor Felicia Vürfeld și Olga Reich, eleve ale șconservatorului.

La Táborszky și Parsch în Budapeșta a aparutu „Diabolin“, galopu de Filip Fahrbach, pretiu 60 cr.

La Fridericu Pirnitzer în Budapeșta a aparutu: „Wintermärchen“, polca-mazur, de Louis Katzau, pretiu 60 cr.; opul e dedicatu șcinceșei Amalia Fürstenberg.

Biserica și școla.

Diecesă Lugosului. Unu ștalu canonicalu devenindu vacantu prin mōrtea fostului canonicu Mihailescu, multi aspira s'e-l capete, unii se șervescu și de mijlōce neiertate. De altminte șubșternerea s'a facutu; precum aflămu, în locul primu e propusu ștopul din Aradu, Bercianu. Se țiparescu ștatutele școlastice diecesane, cari s'au facutu de către unu șconsistoru plenaru ținutu în anul trecut u, dupa desbatere de patru dăle.

La șconservatoriul din Bucuresci s'a înființiat u, dupa cum șcrie „Lyră Română“, unu cursu de istoria literaturii și a arti șdramatice, cursu fōrte trebunșciosu pentru ștudentii ce se șconsacra teatrului. „De aci încolu școlă de declamațiune va putē dă rezultate multu mai șigure, decăt în anii din urma. Cu șacerea acestui cursu, până astadi, este înșarcinatu dl Bonifaciu Florescu, dar ni se șpune, că în curēnd va fi numitu dl M. Pascaly. Dēca acestă mare șcire se va șconfirmă, i urămu șuccesu mai mare decăt pe șcena, pe care a parasitō cu atăta disgustu“.

Societati si institute.

Academîa Româna. Pentru premiul Nasturel-Herescu, Heliade Radulescu si George Lazaru, au concursu urmatorii autori, ale caror lucrari s'au si impartitu între membrii Academiei, spre a le studia: 1) D. Brandza, Podromul florei române, partea prima; 2) I. Circa, Gramatic'a limbii române, partea prima; 3) B. Conta, Încercări de metafizica realista, partea prima; 4) G. Cretianu, Patria si libertate, poezii; 5) Ar. Densusianu, Negriad'a, epopeia, partea prima; 6) B. P. Haşdeu, Cărtile populare ale Românilor în secolul XVI, în legatura cu literatur'a cea nescrisa; 7) B. Ionescu, Gramatica raţionala, pentru începatori; 8) Istrati, Consideraţiuni asupra importanţei si necesităţii gimnastice; 9) C. Leonardescu, Cursu de filozofia, partea prima, psihologia experimentală; 10) Al. Macedonschi, Parisina, poema tradusa dupa lord Byron; 11) G. Mihailescu, Globul si geografia României, Dobrogea; 12) A. Penescu, Planurile a trei lucrari mecanice; 13) B. Pisone, Noul sistem pentru măsurătoarea capacităţii vaselor, butoie, buti etc. inventate de B. Pisone; 14) A. T. Puiu, Carte de cetire pentru al 2-le si 3-le anu din învăţământul primaru, 2 volume; 15) Z. I. Puscaru, Stereometru, instrumentu inventatu pentru măsurarea corpurilor, inventatu de Z. I. Puscaru; 16) G. Russu, Comentaru asupra legii judecătoreşti comunale, art. 1—42; 17) Rusanescu, Predila, poema eroica; 18) Sandulescu-Nanovénu, Explicaţiunea teoretica si practica a codicelui de procedura civila; 19) I. N. Sioimescu, Diurpaneu, ultimul Decebalu al Daciei, tragedia; 20) A. Gr. Sutişu, Istoria lui Herodot, tradusa si adnotata, cartea IV; 21) I. Tuducescu, Introducere în economia si exerciţie intelectuală; 22) A. D. Xenopol, studii economice.

Carnevalu.

La Craiova s'a datu la 25 ianuarie st. v. unu balu în sala teatrului de acolo, în scopul de a veni în ajutorul saracilor. Balul, reşitu foarte escelentu, s'a aranjiatu din iniţiativ'a si prin concursul dōmnelor din Craiova.

Primul balu în Ellysée. Presiedintele Grévy a datu la 5 l. c. primul balu, dupa care va urmă unu şiru de festivităţi. Actualul şiefu al esecutivei franceze, ce e dreptu, nu e amicul balurilor si al seratelor de primire, el iubeste mai multu pe Horatiu si Xenophon; cu toate aceste îndeplinesce si aice rolul seu bine. 5000 de persoane au fost invitate, si — cu toate că sa-lele nu sânt pré mari — totusi circulaţiunea nu s'a împedecatu de fel. La usi'a salonului mare de primire stetea însusi Grévy, aşteptându-si óspetii. Din caus'a numerului mare al celor invitati, nu s'a facutu nici o preînsciintiare, ci óspetii întrati faceau simplu unu complimentu către presiedintele, care avea pentru toti cunoscutii sei câte o vorba séu stringere de mâna. El statu acolo pâna la mieđiul noptii. Erá îmbracatu în fracu negru, fara nici o decoraţiune. Dinapoia lui se vedea unu semi-cercu de femei elegante, în mijlocul acestora se aflá dn'a Grévy si fiic'a sa. Dn'a Grévy e o matrona înalta, cu esterioru placutu, care se scie aflá în poziţiunea-i înalta. Fiic'a ei, o figura juna si plina de freschetia, avea o toaleta de dantele si cu prime ros'a. Damele fure presintate ambelor. Si dupa mieđiul noptii totu mai sosiau înca óspeti. Barbatii represintau toate porturile: fracul european, talarul chinezescu, caftanul turcescu, mantilul iapanesu si uniformele tuturor statelor. Toaletele au fost mai ales simple, nu-

mai puţine dame îngreunau comunicaţiunea cu nişte şleपुरi lungi. Juvaerele de briliante s'au vediatu în numeru restrînsu; dar colierele simple de pretiu mare, şirele de margele, rivierele de diamante si cerceii de forma simpla erau multe. Dn'a Grévy nu avu alte juvaere, decât doi breloques lungi. Fiic'a ei avea perul preseratu cu diamante. Numai regin'a Isabela si-a pusu toate diamantele. Ea a sositu la 11 óre, si fu condusa într'unu salon lateralu. Lânga ea ocupá locu principess'a Hohenlohe. Serbarea durá pâna târđiu în nópte.

Ce e nou?

DI Eugeniu Voinescu, consulu generalu al României în Budapesta, a sositu la 11 l. c. aice, si a trasu la otelul „Frohner“, pâna-si va gasi o locuintia acomodata, când apoi isi va aduce si familia.

Principele Bulgariei a plecatu din Bucuresci luni la 9 óre sér'a cu trenul acceleratu, la Iasi, de unde a mersu în Rusia. Domnul României a însotitu pe óspele seu pâna la gar'a Tergoviste. Unu corespundinte indiscretu voiesce se scia, că principele Alesandru nu merge la Petersburg numai se asiste la festivităţile iubileului, ci se-si caute acolo si o mirésa.

Regin'a Italiei bolnava de spirit. Amu scrisu si noi, că regin'a Italiei de unu timpu încóce e bolnava si mai ales de când cu atentatul Pasanante, e foarte agitata. Acuma se anuncia din Roma, că regin'a Margareta suferu nu atât de bóla corporala, cât de spirituala. Ea are idei'a fisa, că e urmarita si că viét'a ei e amenintata. Se teme de toti, uresce pe cei din giurul ei, si se retrage de tota lumea. În carnevalul acesta nu s'a datu nici unu balu de curte, căci regin'a fiindu bolnava, „oficial“ nu se dantiéza. Ea nu póte se apara în societati, căci are unele momente de completa nebunía. Înainte cu câteva díle, de esemplu, ea voitu se mérga în senatu, că se tina unu discursu asupra impositului pentru macinatu. La cina stropesce cu lingur'a sup'a în faća damelor sale de onóre, si díce că aceea e apa sfintita. Ea crede că vede înainte sa necontentu pe Passanante.

Mirese cá premie. Editorului unui dñuaru americanu i-a plesnit prin minte idei'a se deie abonantilor sei nensurati cá premie dame tinere. Mai multe sute de dame i-au tramisu numai decât cărţile de visita si fotografiile lor. Fia-care abonantu nou capeta unu losu, cu care are dreptul d'a luá parte la o sortire mare de premie-dame. Norocosul câştigatoru póte se-si capete astfel o nevésa, de cumva a platitu pretiul de abonamentu pe unu anu, iér o dama tinera nu trebuie se-si mai dea multa truda spre a-si câştigá unu barbatíelu. Idei'a editorului e si salutata cu mai mare bucuria de femei decât din partea barbatilor. Colónele dñuarului sânt pline de descrierile cele mai poetice ale damelor-premie, si fiindu că aceste descrieri mai toate sânt compuse de către respectivele concurante, nici nu neputemu îndoi de adevéru lor.

O mare nenorocire s'a întemplatu în timpul serbatorilor Craciunului la Nicopoli. Faptul, pe care nu-l aflaramu de cât acum, dupa „Românul“, este urmatorul: Mai multi locuitori din Turnu-Magurele ducându-se a dóu'a dí de Craciunu la Nicopoli, cá se petróca si aflându-se în apropiare de fortul Basi-Tabia, unul din visitatori aruncá o ţigara, care, cadíendu peste nisce muniţiuni din resboiul turco-rusu, produse o esplosiune teribila, care aruncá în aeru pe toti cei din apropiare. Au fost 9 morti séu disparuti si 7 raniti, între cari o féta de 14 ani, care a fost ranita la

ambele picîore si care a remasu în spitalul din Nicopoli.

Unu baronu „werklistu“. În Boemi'a dălele trecute s'a datu baronului Sk. iertarea de a-si caută pânea de tôte dălele cu „werklistu“. Baronul apartîne uinea din cele mai bogate familie, dar în casatoria fiindu nericu, si-a perdu totă averea. În timpul din urma dănsul a fost silitu a primî unu postu de cancelistu cu plata de 30 cr. pe dî, dar din caus'a betrânetielor sale, dănsul e de 81 ani, ne mai putëndu duce acestu postu, nu mai avu ce sè face, decăt sè cèra iertare d'a fi werklistu.

Vênatôre. Citimu în „Topolnitiã“ din Severin : S'au începutu prin districtu, în conformitate cu legea poliției rurale, vênatori generale pentru stèrpirea animalelor stricatôre. Sâmbeta, o brilianta societate compusa din cei mai ageri vênatori ai Severinului au pornitu la Vênju, unde erã organizata o bataia. Erau cu toti veri o sèpte-dieci de pușcasi si o mulțime de sateni bataiasi În câteva ôre s'au ucisu doi lupi si mai multi iepuri.

Sciri scurte. Patinagiù la Bucuresci. Sâmbeta, între ôrele 11 si 2 d. a. Altetiele Lor Regale Domnul si Dóm'n'a Românicî, împreuna cu Prîncipele Alesandru al Bulgariei, au patinatu pe lacul Cișmeγιului. — **Plôia de decoratiuni** a fost ièrasi la Bucuresci ; Domnul a acordatu medali'a de aur si de argintu „Serviciul credinciosu“ oficiarilor si gradelor inferiôre, cari au luat parte în resboiu, si altor persône. — **Defraudarea** s'a ivitu si în comitatul Carasiu, din caus'a acèst'a judele administrativu Pascu fu suspendatu, în contra lui Biro s'a ordonatu cercetare disciplinara. — **Dominiul Halmagiului**, pân'acuma proprietatea contelui Eszterházy, s'a cumperatu de cãtra marele proprietaru prusianu Grabovskiy, care va duce acolo coloniã germãne. — **Sum'a defraudata de Paus** se urca la 20,000 fl. ; între scrisorile sale s'a gasitu si o cuverta prin care comun'a Sichevitiã tramitea 70 fl. pentru congresul naționalu bisericescu. — **Br. Edelsheim-Gyulay**, comandantele militaru al tierii, a cerutu dela ministeriul de resboiu, cã regimentele aduse din provincia în Budapesta pentru sufocarea turburãrilor din septemãnile trecute, sè remãna aice ; dar ministeriul a refusat cererea, a promisù înse, cã va sporî garnisôn'a prin alte regimente.

Suvenirea mortilor.

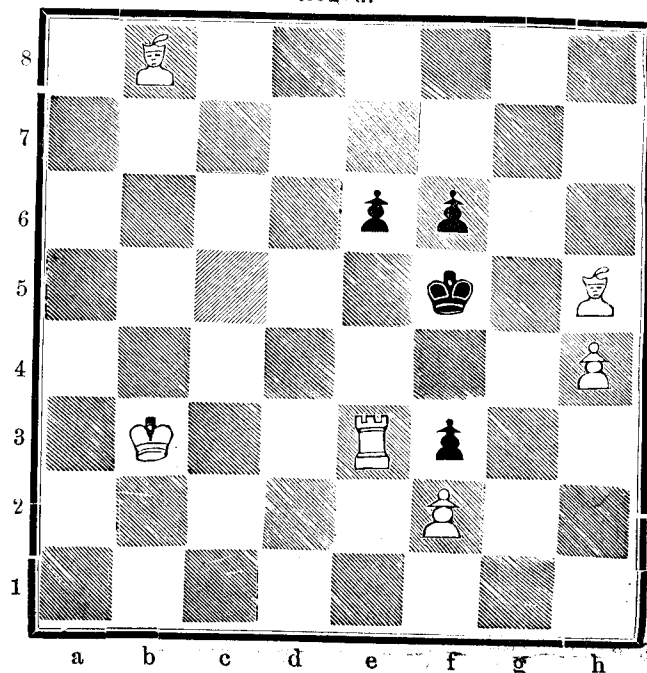
Isac Adolf Cremieux, vestitul presiedinte al Aliantiei israelite, a încetatu din viétia la Paris în 10 l. c. în etate de 84 ani. El s'a nascutu în Rismes, a studiatu drepturile în Aix, unde s'a asiediatu cã avocat. La 1830 s'a numitu avocat la curtea de cassatiune din Paris, unde s'a facutu renumitu cã aperatoru în procesele politice. La 1842 s'a alesu deputatu, si a ocupatu locu în stâng'a. Dupa revoluțiunea din febr. primî portfoiul ministeriului de justiția, dar iute îl si depuse. Dupa lovitur'a de statu din 2 dec. 1851, a fost si el arestatu si tramisu la Mazas, înse nu peste multu fu ièrasi pusu pe picioru liberu. Apoi nu se mai ocupã de polițica pâna la 4 sept. 1870, când primî portfoiul ministeriului de justiția, si dupa împresurarea Parisului, se duse si el cu Gambetta la Tours, spre a organizã guvernul resistintiei naționale, mai târdîu conduse si ministeriul de resboiu, dar în 1872 încetà d'a fi ministru, si nu mai figurã decăt ca senatoru. Activita-

tea cea mai mare a lui Cremieux s'a concentratu în conducerea Aliantiei israelite, care s'a respânditu si a prinsu rãdecini adânci în tóta Europa, si ale cãrei presiuni funeste le simtî în curënd Români'a. Jidanu cu trupu si sufletu, Cremieux a întrebuintiatu tóta puterea sa în favorul rasei sale, care a perdu în el pe aperatorul celu mai energiosu.

Problema de siacu.

De Iuniu Br. Hodosiù.

Negru.

Albu.

Albul începe si la a patr'a trasura dice matt.

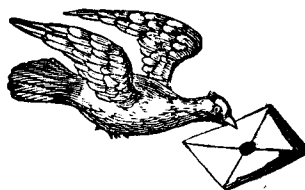
Terminul de deslegare e 27 februarie. Cã totu-de-una, si de asta-data se va sorti o carte.

Deslegarea ghiciturei din nr. 2 : „Boleslav, Evreu, Ischl, Urc, Séra, In, Ulmu“, — inițialele dau numele „Beiusiu“, ièr finalele „Vulcanu“.

Bine au deslegat'o dómnele si domnișiorele : Emilia Onciu n. Ciavogchi, Anastasia Borca, Elena Boeriu, Maria Popu, Eufrosina Popescu, Minodora Micsiunescu, Emilia Popu, Maria Crisianu, Zoe Dimbu, Lucretia Popoviciu, Sofia Muresianu, Clementina Andreescu, Iosefina Bucuru, Angelina Georgescu, Mariora Popescu, Alesandrina Ionescu, si dnii Petru Valea si R. Assman.

Premiul Pa castigatu dsior'a Alesandrina Ionescu în Bucuresci.

Post'a Redactiunii.

Dnei J. in T. S. Romanul : „Maritata si totusi fara barbatu“ n'a esitu în editiune separata. Nici n'amu anuntiatu, cã va eși.

Vino draga dupa mine ! Nici ast'a nu se pôte publicã. Este pecatu de timpul perdu în sedaru !

Dsiôrele A. M. in C. Ve multãmimu. Credemu, cã în lun'a viitoare vom putè satisfice dorint'a dvostre !

Dlul G. P. in T. Ni-ai facutu o placuta suprindeare, si sântemu convinsi, cã si cetitorii nostrii vor fi de acèsta parere.

Proprietaru, redactoru respundietoru si editoru : **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi în Budapest'a. 1880. Boulevard-Museu nr. 10.